

Borze v preteklem tednu

29. maj 2023 – 2. junij 2023, leto XV, št. 23

NLB Skladi, d.o.o.

Nino Jelenc

Direktor sektorja upravljanja portfeljev

Znaki, da inflacija pojenja?

Pretekli borzni teden je minil v znamenju pomembnejših makroekonomskih objav in novice, da so zakonodajalci v ZDA dosegli težko pričakovani dogovor o javnem dolgu. Pozitivne novice so pripomogle, da so svetovni borzni indeksi teden zaključili močno v zelenem.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (26. 5. 2023 – 2. 6. 2023)	Donosnost letos* (31. 12. 2022 – 2. 6. 2023)
Svet - MSCI World	+1,61%	+11,68%
ZDA - S&P 500	+1,98%	+12,38%
Evropa - DJ STOXX 600	+0,40%	+11,32%
Japonska - Topix	+1,44%	+9,46%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	+1,40%	+3,93%

* vključujoč dividende, preračunano v EUR.

Vir: Bloomberg.

Začnimo v ZDA, kjer je prejšnji vikend odjeknila novica, da sta ameriški predsednik Joe Biden in predsednik predstavnškega doma Kevin McCarthy dosegla načelni dogovor o javnem dolgu in proračunu. Dogovor, s katerim so se ZDA izognile prvi plačilni nesposobnosti v zgodovini, je predvideval ukinitve zgornje meje javnega dolga do 1. januarja 2025, v zameno pa bo državna poraba ostala na sedanji ravni (in ne bo zmanjšana, kot so želeli republikanci). Tekom tedna je bil dogovor tudi formalno potrjen v obeh domovih ameriškega kongresa in predsednik Biden je v soboto zakon tudi podpisal v veljavo. Novica pa ni imela pretiranega vpliva na trgovanje, kar namiguje, da so vlagatelji podoben razplet potihoma tudi pričakovali. Namesto tega smo borzni udeleženci svojo pozornost usmerili v objave pomembnejših makroekonomskih podatkov, zlasti v petkovo poročilo o stanju na trgu dela.

Ameriški delodajalci so maja ustvarili 339.000 novih delovnih mest, kar je sicer več od pričakovanj (190.000), po drugi strani pa se je stopnja brezposelnosti, ocenjena z anketami gospodinjstev, presenetljivo dvignila na 3,7 % (s 3,4 %). Omenjeno nakazuje, da trg dela kaže znake ohlajanja in krepi pričakovanja, da se inflacija v ZDA umirja. Slednje potrjuje tudi četrtkova objava indeksa nabavnih direktorjev ISM, ki je zabeležil že sedmo zaporedno krčenje proizvodne aktivnosti, cene, ki jih proizvajalci plačujejo za zaloge, pa so se skrčile najhitreje od decembra 2022. Spodbudni inflacijski podatki so povzročili znižanje zahtevanih donosnosti dolgoročnih ameriških obveznic, kar je pozitivno vplivalo na tečaje delnic. Osrednji indeks S&P 500 je v evrih teden zaključil 1,6 % višje od izhodišča.

Tudi na stari celini podatki nakazujejo, da se inflacija končno upočasnjuje. Inflacija v evroobmočju se je namreč maja upočasnila na 6,1 % na letni ravni (s 7,0 % aprila), jedrna inflacija, ki izključuje manj stanovitne cene hrane in energije, pa je znašala 5,3 % na letni ravni, kar prav tako predstavlja izboljšanje glede na pretekli mesec (5,6 %). Kljub spodbudnim podatkom je predsednica Evropske centralne banke Christine Lagarde opozorila, da je inflacija še vedno previsoka in dodala, da ima centralna banka še vedno dovolj prostora, da dvigne obrestne mere na bolj restriktivne ravni. Čeprav so bili v petek vlagatelji zelo dobro razpoloženi, je panevropski indeks Stoxx 600 teden zaključil le rahlo v zelenem (+0,4 %).

Nasprotno pa je sporočil guverner japonske centralne banke (BoJ) Kazuo Ueda, ki je dejal, da je še prezgodaj, da bi centralna banka razpravljala o podrobnostih glede spremembe svoje ohlapne denarne politike in da ni določenega časovnega okvira za doseg cilja 2-odstotne inflacije. V pričakovanju nadaljnjega odstopanja denarne politike med Japonsko in ZDA je japonski jen v zadnjem obdobju oslabil na približno šestmesečno najnižjo vrednost v primerjavi z ameriškim dolarjem. Osrednji borzni indeks izvoznega naravnega gospodarstva je teden v evrih zaključil 1,44 % višje.

V zadnjem tednu velja izpostaviti še družbo Nvidia, znano po izdelavi grafičnih kartic in polprevodnikov. S temi izdelki ima podjetje na področju umetne inteligence, na katerem med vlagatelji zaradi potenciala rasti v zadnjem obdobju obstaja prava evforija, prevladujoč delež. Posledično je vrednost družbe na borzi presegla tisoč milijard USD. Družba se je tako vključila v elitni klub 9 podjetij, ki so kadarkoli presegle omenjeno vrednost.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska ulica 48, Ljubljana, info@nlbskladi.si, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami, v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalnih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajateljev iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.